

מנהיגי חינוך יקרים!

הכל טוב?

"וַיְהִי חַיֵּי שָׂרָה מֵאָה שָׁנָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה וְשִׁבְעַת שָׁנִים שְׁנֵי חַיֵּי שָׂרָה"
שואלים חז"ל: מדוע אחרי כל אחד ואחד מהספרות, מופיעה המילה שנה?
משיב רש"י:

"ויהיו חיי שרה מאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים". לכך נכתב שנה בכל כלל וכלל, לומר לך שכל אחד נדרש לעצמו, בת מאה כבת עשרים לחטא, מה בת עשרים לא חטאה, שהרי אינה בת ענשין, אף בת מאה בלא חטא, ובת עשרים כבת שבע ליופי: לקח טוב פרק כ"ג כותב: "מאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים, אלא בת מאה שנה כבת עשרים לנו, ובת עשרים כבת ז' לחטא".

בספר תפארת יהונתן (פרשת חיי שרה) כתב ר' יהונתן אייבשיץ: "ולכאורה לפי דעת כל הפילוסופים איפכא מסתברא, שאין היופי ניכר עד שגדלה בשנים היינו י"ח או י"ט שנים ולא כבת ז' וביותר תמוה על אברהם שאמר "הנה ידעתי כי אישה יפת מראה את" ולא מקודם, הא שמה מוכיח עליה שנקראת יסכה שהכל סכין ביופיה, ואם כן אף מקודם ידע שהיא יפת מראה? ונראה שיש עוד טעם למה נקרא שמה יסכה שסכה ב"רוח הקודש", ואם כן מקודם לזה לא היה יודע שהיא יפה ממש, שאולי חשב שהיא יפת מראה שמפני שהשכינה היתה שורה עליה, אבל עכשיו שהוא בחו"ל בארץ טמאה שאין השכינה שורה שם ולמרות זאת היא יפת מראה, אם כן אין לומר שמטעם זה לבד נקראת יסכה בכל המקומות מפני שרוח הקודש שורה עליה, שהרי מצרים מלאה גלולים ואין השכינה שורה שם ואפילו הכי נקראת יסכה משום יופיה".

ועל מה שהתורה כופלת ואמרת "שני חיי שרה", מבאר רש"י: "כולן שווין לטובה".

ונשאלת השאלה: האם כל חייה של שרה היו שווים לטובה? שרה היתה עקרה עד לזקנותה שזכתה ללדת את יצחק, והיא עברה יחד עם אברהם ניסיונות וקשיים בימי חייה: פרשת הגר וישמעאל, סיבוכים עם לוט, מלחמות, הרעב, הירידה למצרים ולבית פרעה ועוד, ואם כן כיצד אפשר לומר שכל חייה של שרה היו שווים לטובה? רבי זושא מאניפולי מתרץ שאלה זו: שרה אימנו היתה צדקת וקבלה את כל צרותיה ויסוריה באהבה וברצון.

על כל דבר היתה אומרת: "גם זו לטובה"

מעולם לא התרעמה על הניסיונות שהקב"ה הביא עליה ועל אברהם. וכעין זה כתב בספר "העמק דבר" - ששרה היתה בעלת מדרגה גבוהה מאוד באמונה ובטחון ב-ה', ולכן חייה היו גדולים באיכות פי שנים.

שרה הראשונה שבאימהות האומה, שונה מאברהם אבינו. בעוד אברהם הוא אב המון גויים, ואף יצא ממנו ישמעאל, שרה היא כולה ישראל. וזהו שאמר ישעיהו: "הביטו אל אברהם אביכם ואל שרה תחוללכם" (ישעיהו נ"א, ב') ההתחלה היא בשרה שהיא המחוללת, ומעשה אבות ואימהות סימן לבנים. (מעובד על ידי הרב הורדן)

מאורעות החיים לא תמיד נקבעים על ידינו, אך אופן ההתמודדות איתם הוא בידינו. נזכה כאנשי חינוך לראות בכל אתגר, בכל מרכבות הזדמנות להמשך צמיחה ולהמשך בניה והוצאות כוחות טובים מן הכוח אל הפועל.

שוש נגר